

Trogen kärlek.

Wallensteen, Nanna,

82 A a 263/35

Trogen kärlek.

För — —

(Eftertryck förbjudes.)

I det fagra Sörmland vid sjön Yngarn låg för flera år sedan den stora och präktiga bondgården Björkvik, hvilken egdes och beboddes af den förmögne Johan Österman och hans hustru Amalia.

De båda gamla voro allmänt aktade och egde allt hvad de kunde önska: en välkött gård, ett rikt och välfördt hem, helsa och frid. Men ändå låg det jemt som en stor, tung tryckande börda på dem. De gingo tysta och lågmälda omkring i det lugna, präktiga hemmet, och aldrig såg man ett leende upplysa deras i förtid åldrade ansigten.

Julen hade i år kommit med klar högblå himmel, blank is på sjön och den fagraste rimfrost på buskar och träd.

En stor sprakande brasa brann i den stora spisen i storstugan på Björkvik.

Fader Johan sjelf satt i högsätet och läste jultbeträktelsen högt för sin hustru och husfolket, och alla lyssnade uppmärksamt åt ordet, som förkunnade frid åt människors barn.

Julljusen brunno klara och julsalmens milda stämmingsfulla toner ljödo gripande i den stora hemtrefliga stugan, då plötsligt ett par dånande slag på förstuddörran afbröto husandakten på Björkvik.

— Petter, gå ut och se hvem som klappar på vår dörr så här dags på julqvällen — befallde Johan Österman sin dräng.

Petter gick, men kom snart in igen, åtföljd af en högräst, ståtlig främling i lifpels och skinnmössa. Han hade breda axlar, väderbitet ansigte, stora blå ögon och brunt, krusigt kindskägg. Han gick med raska, myndiga steg fram emot bordet, stannade midt på golvet, lyftade den svarta pelsmössan från hufvudet i det han ropade med hög, klar, väljudande stämma: Guds fred och god jul! — Känner Johan Österman och mor Malin igen mig? — Det blef dödyst i stugan. Alla hade rest sig upp. Alla sågo forskande på den kække, ståtliga främlingen.

Nästa ögonblick låg mor Malin med ett glädjeskri i hans armar.

— Arvid! Arvid! min käre gosse, är det du?

Och fast slöto sig den nykomnes armar om den lilla gråhåriga, skälfvande gumman, hvilken nästan försvann i hans vida famn.

Johan Österman ville inte tro sina egna ögon. Han gick ett par steg närmare och såg pröfvande på mannen. Var det möjligt? Var det hans son, han, som för öfver 10 år se'n lemnat fadernehemmet i vredesmod och med löftet att aldrig återkomma? Han, som de trodde var död för länge sedan, eller som de också ansågo för urspårad, utfattig, ifall han lefde.

Han såg hur den främmande tryckte mor Malin intill sig, han såg hur han smekande strök det grå håret på hennes hjessa, han såg klara tårar i de mörkblå ögonen, och hörde honom hviska åter och åter:

— Mor, mor, lilla kära mor!

Nu tviflade han ej längre. Hastigt gick han närmare.

— Arvid! — ropade han och bredde ut armarne.

— Far! — Och i ett kraftigt famntag hade far och son slutit hvarandra.

Glädjen stod högt i taket på Björkvik i qväll. Aldrig hade julljusen brunnit klarare, aldrig hade mor Malins vackra milda ögon lyst varmare. Frågor och svar haglade mellan föräldrar och barn. Den sedvanliga gamla försigtigheten och tystnaden var som bortbläst. Den gamla tryckande tunga bördan var aflyftad. Lyckan hade i juleqvällen hållit sitt segrande intåg i storstugan på Björkvik.

Mellan fadern och modern i högsätet satt den återkomne, förut som förlorad ansedde, sonen. Han lät sig julmaten väl smaka och prisade mor Malns lutfisk och gröt. Han förtäljde för dem om sina resor och äventyr kring land och haf. Allt tycktes ha gått honom väl i händer de senaste fem åren. De första fem åren hade han fått slita ondt och lära sig umbära och försaka, men nu var han välbergad karl, egde en betydande farm i Förenta staterna och hade tjenat stora pengar på sitt jordbruk och sina affärer.

Han hade förmåga att lätt och lefvande skildra händelsernas gång, och hvarje öga, ifrån husfaderns till minsta lilla ladugårdspigans, följde honom oafvänt och med spändt intresse.

Nu höjde fadern sin gamla blanka silfverbägare, som gått i många slägtled, och drack i hembrygd julöl den älskade, återkomne sonens skål och Arvid drack honom till.

Derefter lästes bordsbönen, en julsalm sjöngs och se'n gingo tjenare ut för att gå till sängs i tid. De skulle ju alla upp i arla morgonstund för att resa till julottan.

Modern tillredde sjelf sonens bädd i blå kammaren. O, med hvilka känslor hon bredde sina finaste snöhvita gamla brudlakan på sängen! O, huru många varma böner och lofsånger, uppstego ur hennes modershjerter!

Fadern hade tagit godnatt och gått till sängs i den stora sängen med de brokiga sparlakanen i ett hörn af den stora dagligstugan. Den väldiga brasan hade brunnit ned. En glödande kolhög låg blott på härden, men Arvid satt ännu kvar framför spisen och såg oafvänt in i glöden, liksom såg han en hel här af bilder från fordom upprullas derinne.

Han suckade djupt. En outhärlig härlig känsla spred sig till honom.

Det var dock ljufligt att vara hemma, hemma! Frid och ro och trygghet lågo i sjelfva luften han inandades. Barndomsminnena storma in på honom. Han är åter en liten yster, ljushårig pilt, som lägger hufvudet i moderns sköte och anförtror henne sina sorger och missträkningar, och somnar ljuft in i hennes famn.

Men se, der står hon ju bredvid honom! Hon håller ett ljus i handen och ser genom bländande tårar på sonen och hviskar halhögt:

— Arvid, min gosse, nu har jag bäddat åt dig i blå kammaren, som du alltid tyckte så mycket om.

— Men kära mor, nu har du gått och tröttat dig sjelf med det? Hvarför bad du ingen annan göra det?

— Nej, jag unnade ingen annan det! — sade hon stilla, och strök smekande öfver hans breda, vackra panna.

Ljuset har hon satt på spiselhallen.

— Å, mor, lilla kära, kära mor! Han har slagit armarne om henne och dragit henne ned på sitt knä.

Den lilla böjda, spensliga gumman sitter darande af lycka i hans famn och ser på honom med sina små gråblå vänliga ögon.

— Hvad du var snäll, som kom hem till mig! Om du visste så jag har längtat efter dig!

Och plötsligt faller det lilla vissnade trötta hufvudet ned på den breda, kraftiga skuldran och hon brister ut i en skälfvande, hejdlös gråt. Hon kan inte strida emot längre, hon måste gråta.

— Mor, mor, jag är ju hemma nu! Mor! Mor!

— Men hvarför dröjde du så länge?

— Jag tänkte jag skulle lära mig glömma först.

— Har du gjort det nu då, Arvid?

— Nej, jag glömmet henne aldrig. Det vet du ju att jag sa' en gång.

Det blef så tyst i den stora salen. Glöden hade kolnat ned allt mer. Djupa skuggor breda sig i den stora mörka stugan, blott skenet från det tregreniga julljuset på spiselhallen fladdrar svagt för vinddraget från skorstenspipan, och blott det skarpa knäppande ljudet från den gamla dalkarlsklockan i hörnet afbryter tystnaden.

— Hvar fins hon nu... min lilla Elin? — frågade han sakta.

— Hon bor hemma hos sin gamla mor, här på torpet, som förr.

— Här? Här? Hon gifte sig ju med den rike bonden från Bettnagården! Far hennes tvingade ju henne, och min far hade ju också sitt finger med i spelet, för jag inte skulle ta' henne.

— Nej, det gjorde hon inte. Hon tog honom aldrig.

— Hvad säger du, mor? Han sprang upp och stod hög och befallande midt i stugan.

— Nej, strax efter tredje lysningsdagen dog plötsligt hennes gamle, stränge, nidske far, som gjorde allt för att få Måns Larsson till mäg.

— Nå, mor, nå! Berätta mig allt!

— Ja, det är snart omtalat. Vid bröllopet, som Måns Larssons föräldrar snart derefter ställde till, svarade Elin nej i brudstolen.

— Är det sant? Är det sant?

Han lade händerna på den lilla gummans smala axlar och såg in i hennes ögon.

— Ja, så sant som jag lefver. Hon sade nej, och hvarken vördig prosten eller brudgummen eller någon kunde beveka eller öfvertala henne.

— Gud välsigne henne! Gud välsigne henne, min präktiga, trofasta flicka!

— Ja, men hvad hade hon för nytta af det? Du for ju af som en stormvind i trots och vredesmod, och aldrig lät du oss höra af dig, så att du kunde få reda på hur det gått Elin. Utan nu har hon gått här i öfver tio långa år och väntat på dig och sträfvat och slitit från morgon till qväll för sin gamla sjuka mor.

— Å, mor, mor, du har väl lättat på hennes börda ibland?

— Ja, du, det har jag, och far med?

— Far också?

— Ja, oita! Vet du, jag såg genast du var bortrest, hur han ångrade sig, att han varit så hård emot dig, och när så Elin svarade nej, och visade att hon inte frågade efter gods och guld, så blef far riktigt lite konstig och gick tyst och sluten, och har aldrig varit sig lik se'n.

— Å, så många, långa år jag har ödslat bort, mor! Att jag inte rest hem förr!

— Ja, du har dröjt så länge, länge.

— Och Elin är mig trogen än? Vet du det, mor?

— Ja, min gosse, det vet jag!

— Då skall du och jag hemta henne med oss i bjällerslådan, då vi fara till julottan i morgon.

— Det ska' vi, Arvid lille!

— Men då vill allt jag också vara med! — hördes en röst ropa inifrån de blommiga sparlakanen borta i vrån.

— Far jag det mor? Får jag det, Arvid?

— Det får du, far! Vi ska' hemta henne alla tre.

Arvid grep handen, som räcktes honom från sängen derborta, och far och son gifvo hvarandra ett kraftigt handslag.

Men mor Malin stod leende med glädjetårar i ögonen och höll det tregreniga julljuset i sina darande händer.

— Kom nu, min gosse — hviskade hon — nu kan du behöfva hvila. Jag har bäddat åt dig i blå kammaren med mina mjukaste kuddar, mina varmaste täcken och mina finaste spetslakan. Kom, Arvid! Kom, min gosse!

Nanna Wallensteen.

